

Књига за пламен

Игор Коларов, Соколички зборник. Звечан: Манастир Соколица, 2021.

163 стр., илустр.; 20 cm

ISBN 978–86–80086–04–0

Игуманија манастира Соколица, мати Макарија, даровала је једном студенту теологије једну свеску да је испуни својим мислима, молитвама, својим даровитим за ријечи руком, срцем и умом, само због неколико редова за које је помислила да су из пера Светог Симеона Новог Богослова. Након неког времена, услједило је уздарје: студент је испунио све странице цртежима и текстом. Ова симпатична прича дешава се 1997. године, а данас нас окупира чињеницом да се њен образ у штампаном лику јавља тек о Васкрсу 2021. године. Објављена постхумно, као откривалица почетака једног од највећих српских писаца за дјецу (не мање важном и одраслим читаоцима!), јер наречени студент био је управо Игор Коларов.

Тихујући своје образовање, писао је таквим заумним дјечи

пријазним стилем који безмало јесте био шапат анђела у ухо дјетету. Не знамо када је врхунац, тек, Игор Коларов напушта овај свијет 2018. године, у својим младим годинама, остављајући море текстова који су за неколико генерација надмашиле садашњег рецепијента. Читамо ли ову књигу као студентску импресију, не можемо је читати без асоцијације на Псалме Давидове, на велики и недогледни свеукупни видљиви и невидљиви христолики универзум. Не можемо је читати ни без истинског патоса српског православља, наших Немањића и задужбина које нам завјетоваше, а које је Коларов скицирао, те чистог срца које очишћава и разоружава и самог читаоца. А понајмање све то можемо без утиска да нам се обраћа један молитвом прекаљени старац, који је у тијелу 24-годишњег младића. Ако покушамо да читамо у контексту

великог Коларова, онда је јасно да овај рукопис који је, опет, дјелимично обрађен и дат на штампу у лику у којем га сада приказујемо, може бити неизоставно свјedoцбени листак енормног талента који је са тако мало година показао изузетну имагинацију, бескрајну *крв на њаиру*, да је све касније настало изузетан подвиг да се, готово монашки скрушено, у књижевност за дјецу упрете христалика мисао и прије свега потребу да посвједочи постојање свега невидљивог око нас. „Соколички зборник“ је *пре свега славословље Бога и молишва њокајане душе*, пише у предговору мати Макарија.

Најобимнији дијелови овог зборника су „Слова дневна и ноћна“, „Писма Кипријану“ (десет епистола), „Молитве српским светитељима“ (Светом Симеону Мироточивом, Светом Арсенију I, Светом Никодиму, Светом Данилу II, Светом Кнезу Лазару, Светом Евстатију), „Србски царевник“ (Светом Јовану Владимиру, поново Светом Симеону Мироточивом, Светом Симону монаху — Стефану Првовенчаном, Светом Стефану Владиславу, Преподобном Теокисту — краљу Драгутину, Светом Краљу Милутину, Светом Стефану Дечанском, поново Светом Кнезу Лазару, те Светом Деспоту Стефану Лазаревићу), „Соколички матерник“ (похвална слова Светој Јулијанији, Светој Синклитикији, Светој Домни, Преподобној Татјани, Светој Новомученици Парте-

ни, Светој Мученици Антонини, Блаженој Геосевији, Преподобној Марији Египћанки, Преподобној Теодори Солунској, Светој Мученици Ирини, Анастасији Српској, Светој мученици Ији, Касијани пјесникињи), и „Васкрс у Соколици“ (свакога дана до Васкрсења у седам пјесама). Осим ових здружених стиховања, постоје и појединачне или мање цјелине какве су „Записи из Соколице“ којих је три и разрађују потресно, али истовремено и умјетнички висококвалитетно три велике теме наше вјере насловима „О духу времена и духу надвремена“, „О радости“ и „О трпљењу“, те особите молитве светима: Светом Теодору Тирону, Светом Варсануфију Оптинском, Светим Мученицама Агапији, Ирини и Хионији.

Природа *Слова дневних и ноћних*, с обзиром на молитвену оријентацију, у неизмјерном су додиру са Псалмима Давидовим према сликама природе које су одраз унутрашњег душевног и духовног стања исповједника. И као што се код Давида коштује напајају на изворима (*Као што коштује тражи њошоке, њако душа моја тражи тебе Боже!* Пс 42), тако у страшном погледу Коларова у пропадљиво *коштује ломе ноће и рађају скелете*. Истовремено, треба истаћи важну напомену да је свако слово глосирано једним стихом молитве Светог Јована Златоустог из свакодневне и вечерње молитве седме. Преплитање биља, славопоји птица, представљају интегралне споне

Коларова и плетенија словес. Форма и садржина нису раздјелене као у класичним ауторским изразима и отуда се њихов молитвени глас даје аутентично. *Прејлети ткају ишнице милојасне / Прејлети ткају ишнице лакокриле* (Коларов 2021, 37), вели се у слову раније. Птице без биља и биље без птица не могу. Босиљак као посљедњи говорник вапије: *Господе, не уведи нас у искушење* (Коларов 2021, 41). Зато је врло могуће да драмски разговор биљака *Слова њејнаесїої* почиње рузмарин као контрастна биљка и то контрастним реторским питањима *Између да и не...* (Коларов 2021, 37). Можемо рећи да је то рефлексивна молитва, умно трагање за њом у срцу, мали поучник, како се проживљава свако искрено мољење са станком и личним прожимањем кроз читање молитава.

Коларов одлично познаје житијску литературу, али и савршено добро барата различитим поетским облицима карактеристичним за црквену књижевност: молитве, слова, молбени канони, похвале. Велики и непорециви таленат огледа се и у елегантној граници коју Коларов не

прелази: анахронизми нису стилска средства, већ дубоко рефлексивно поимање сопственог, личносног огледања, созерцања у сваком свом стиху. То читава и уреси у цртежима који су најбољи примјер посвећивања у сваком смислу овој рукописној свесци, гдје су фасцинантни преплитаји хришћанске симболизације са интимним обраћањем Господу, попут пророка Јоне који израња кроз уста рибе, или писама Кипријану која су свако оивичено цртаним ликом старих свитака што додатно појачава утисак потпуне молитвене погружености.

Ова интимна, духовна заоставштина показује се као неизмјерни примјер љубави за човјека: дарујући прегршт духополезног и душеутјешног молитвеног предавања Господу нашем, а за помен састављача — њена цијена је 1000 свјећа за Игора, у којем тиражу је и штампана.

Јелена Калајџија
(jela.knjiga@gmail.com)
ЈУ Народна библиотека
„Филиј Вишњић“
Бијељина, Република Српска, БиХ